

Mikrouzņēmumu nodoklis

2010.gada 27.augusts

Ginta Jakobsone

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

Iespējas mikrouzņēmumiem

- 2010.gada 9.augustā pieņemts **Mikrouzņēmumu nodokļa likums** (Latvijas Vēstnesī publicēts 2010.gada 19.augustā un stājas spēkā 2010.gada 1.septembrī)
- Mikrouzņēmumu nodokļa likums
 - dod iespēju maziem uzņēmumiem (kas atbilst noteiktiem kritērijiem) reģistrēties kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem
 - samazina administratīvās prasības un vienkāršo nodokļu maksāšanas kārtību
 - rada labvēlīgus priekšnoteikumus bez darba palikušajiem iedzīvotājiem uzsākt uzņēmējdarbību

Mikrouzņēmuma definīcija

- **Mikrouzņēmums** — individuālais komersants, individuālais uzņēmums, zemnieka vai zvejnieka saimniecība, kā arī fiziskā persona, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā (VID) kā saimnieciskās darbības veicējs, vai sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA), **kuri atbilst šādiem kritērijiem**:
 - a) **dalībnieki (ja tādi ir) ir fiziskās personas**. SIA dalībnieki — fiziskās personas — vienlaikus ir arī valdes locekļi
 - b) **apgrozījums kalendāra gadā nepārsniedz 70 000 latu**. (Apgrozījums — mikrouzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumi)
 - c) **darbinieku skaits jebkurā brīdī ir ne lielāks par pieciem**. Darbinieku skaitā neiekļauj prombūtnē esošus vai no darba atstādinātus darbiniekus

Mikrouzņēmumu nodoklis ietver:

- a) **valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu** par mikrouzņēmuma darbiniekiem
- b) **uzņēmumu ienākuma nodokli**, ja mikrouzņēmums atbilst uzņēmumu ienākuma nodokļa maksātāja pazīmēm
- c) **mikrouzņēmuma īpašnieka iedzīvotāju ienākuma nodokli** par mikrouzņēmuma saimnieciskās darbības ieņēmumu daļu

Mikrouzņēmuma tiesības izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli (1)

- (1) **Mikrouzņēmums** ir tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, ja ievēroti likumā noteiktie ierobežojumi
- (2) **Ja fiziskā persona** ir dalībnieks vairākās SIA, tiesības izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli ir tikai vienai no šīm sabiedrībām
- (3) **Ja fiziskā persona ir dalībnieks SIA un zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks vai individuālais komersants, vai VID reģistrēts saimnieciskās darbības veicējs**, tiesības izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli ir tikai vienai no šīm saimnieciskās darbības formām

Mikrouzņēmuma tiesības izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli (2)

- (4) **Mikrouzņēmums** ir tiesīgs izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli, **ja mikrouzņēmuma darbinieka ienākums no mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma nepārsniedz 500 latu mēnesī**. (Dotais ienākums nav dividendes, kuras aprēķina no šā mikrouzņēmuma peļņas)
- (5) **Mikrouzņēmums** ir tiesīgs iegūt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu, ja ir rakstveidā vienojies ar visiem mikrouzņēmuma darbiniekiem par mikrouzņēmumu nodokļa piemērošanu. Šo vienošanos kā atsevišķu noteikumu var ietvert darba līgumā.

Mikrouzņēmumu nodokļa likme un apliekamais objekts

- Mikrouzņēmumu nodokļa likme ir **9 %** *
- Ar mikrouzņēmumu nodokli tiek aplikts mikrouzņēmuma **taksācijas perioda apgrozījums**
- Mikrouzņēmumu nodokli aprēķina, mikrouzņēmuma taksācijas perioda apgrozījumu reizinot noteikto mikrouzņēmumu nodokļa likmi

* - piemēro palielinātu mikrouzņēmumu nodokļa likmi, ja tiek pārsniegts kāds no mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja nosacījumiem, piemēram, noteiktais darbinieku skaits ceturksnī lielāks par 5 darbiniekiem, apgrozījuma lielums ir pārsniegts, vai arī mikrouzņēmuma darbinieka ienākums pārsniedz atļauto lielumu

Mikrouzņēmumu nodokļa deklarēšana un maksāšana

- **Mikrouzņēmumu nodokli** par taksācijas perioda apgrozījumu **maksā 4 reizes gadā** par katra ceturkšņa apgrozījumu
- Mikrouzņēmums **iesniedz** Valsts ieņēmumu dienestam **mikrouzņēmumu nodokļa ceturkšņa deklarāciju** līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam
- Mikrouzņēmumu **nodokli maksā līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam** Valsts ieņēmumu dienesta mājaslapā internetā norādītajos valsts budžeta ieņēmumu kontos
- Mikrouzņēmumu nodokļa deklarācijas veidlapas paraugu un aizpildīšanas kārtību nosaka Ministru kabinets

Mikrouzņēmumu pienākums rakstveidā informēt darbiniekus

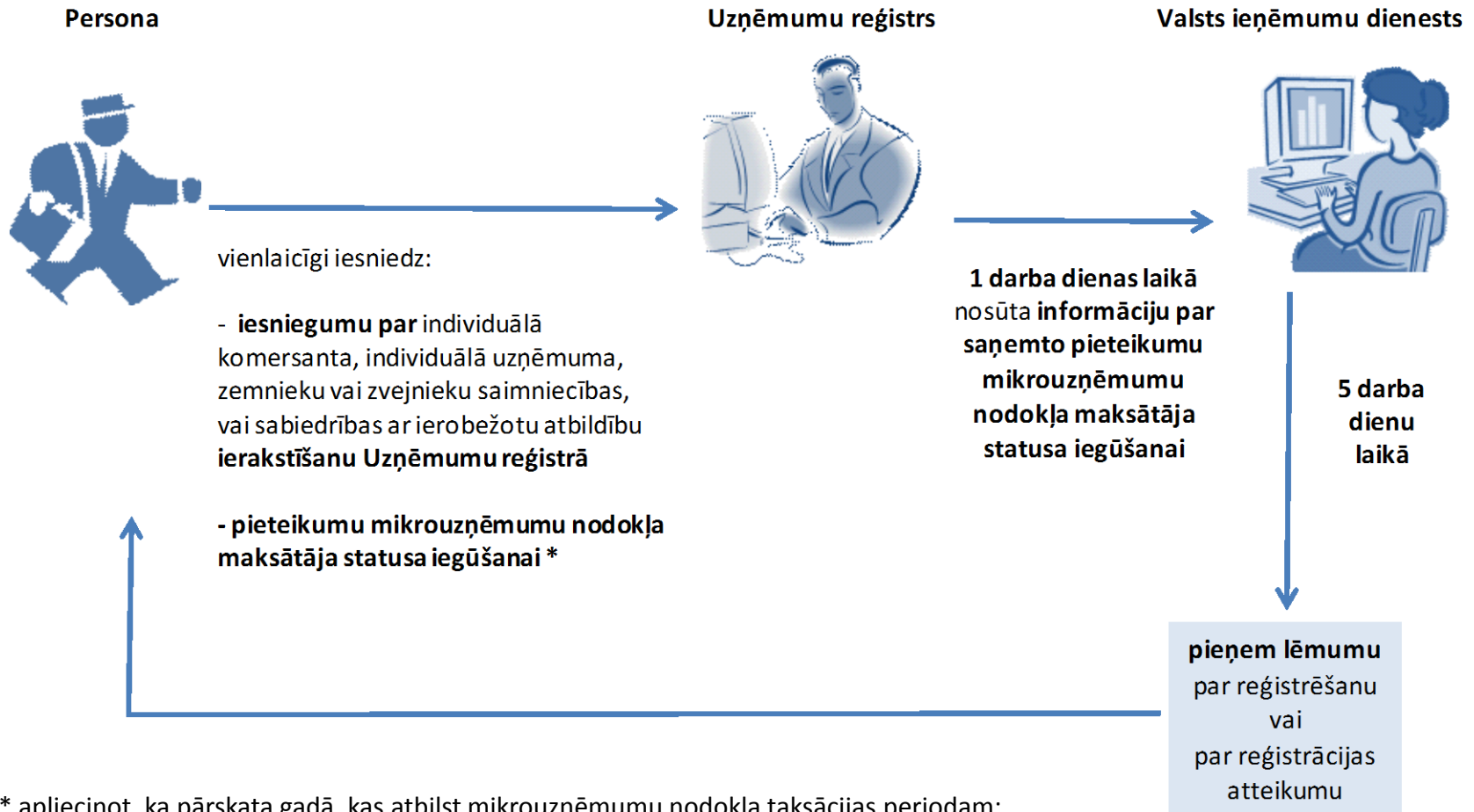
- Ja uzņēmums ir mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, tad slēdzot darba līgumu, informē pretendentu, ka uzņēmums ir mikrouzņēmumu nodokļu maksātājs
- Ja mikrouzņēmums vēlas ar nākamo taksācijas periodu kļūt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju
- Ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss ar nākamo taksācijas periodu beigsies

Darbiniekus rakstveidā informē

- jo mikrouzņēmumu nodokli maksājošā mikrouzņēmuma darbinieka iedzīvotāju ienākuma nodoklis (IIN) un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas tiek noteiktas no mikrouzņēmuma apgrozījuma
- mikrouzņēmuma darbiniekam ir tiesības brīvprātīgi pievienoties valsts sociālajai apdrošināšanai

**Kā reģistrēties par
mikrouzņēmumu nodokļa
maksātāju?**

Jauni uzņēmumi

* apliecinot, ka pārskata gadā, kas atbilst mikrouzņēmumu nodokļa taksācijas periodam:

- 1) paredzamais darbinieku skaits nepārsniegs 5 darbiniekus
- 2) paredzamais apgrozījums būs līdz 70 000 latu
- 3) mikrouzņēmums vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli

Fiziskā persona

Fiziskā persona

Valsts ieņēmumu dienests

uzsākot saimniecisko darbību:

- **reģistrējas** Valsts ieņēmumu **dienestā kā saimnieciskās darbības veicējs**

- **iesniedz pieteikumu** par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanu *

5 darba
dienu
laikā

pieņem lēmumu
par reģistrēšanu
vai
par reģistrācijas
atteikumu

* apliecinot, ka pārskata gadā, kas atbilst mikrouzņēmumu nodokļa taksācijas periodam:

- 1) paredzamais darbinieku skaits nepārsniegs 5 darbiniekus
- 2) paredzamais apgrozījums būs līdz 70 000 latu
- 3) mikrouzņēmums vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli

Mikrouzņēmums, kas vēlas iegūt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu

Mikrouzņēmums

Valsts ieņēmumu dienests

līdz pirmstaksācijas gada 15.decembrim

iesniedz Valsts ieņēmumu dienestam pieteikumu, kurā apstiprina:

- (ja mikrouzņēmums ir SIA) atbilstību nosacījumam - dalībnieki (ja tādi ir) ir fiziskās personas. SIA dalībnieki - fiziskās personas - vienlaikus ir arī valdes locekļi
- atbilstību Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 2.panta kritērijiem * un apliecinājumu **

5 darba dienu laikā

pieņem lēmumu
par reģistrēšanu
vai
par reģistrācijas
atteikumu

* nosacījumus skatīt 5.un 6.slaidā

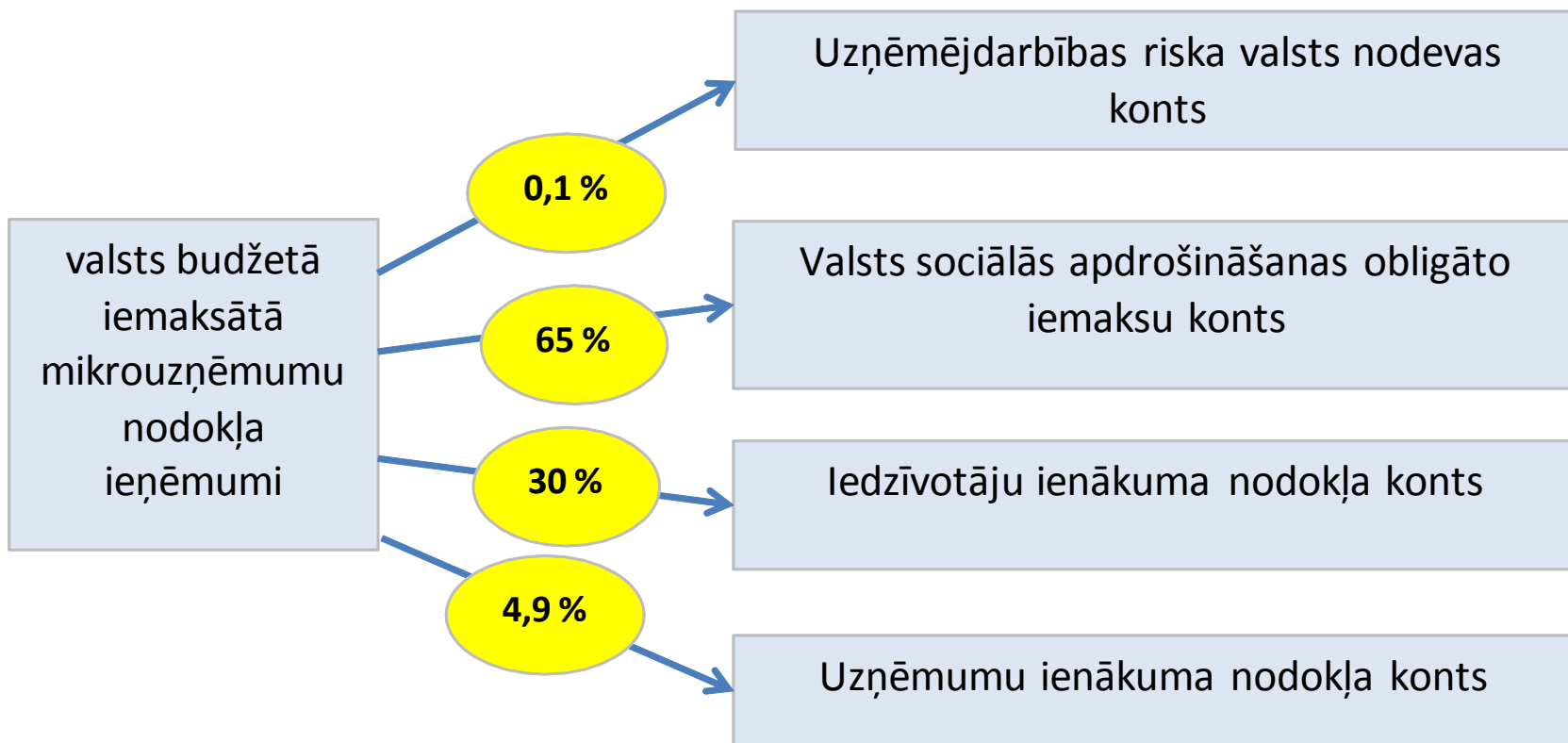
** apliecinot, ka pārskata gadā, kas atbilst mikrouzņēmumu nodokļa taksācijas periodam:

- 1) paredzamais darbinieku skaits nepārsniegs 5 darbiniekus
- 2) paredzamais apgrozījums būs līdz 70 000 latu
- 3) mikrouzņēmums vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli

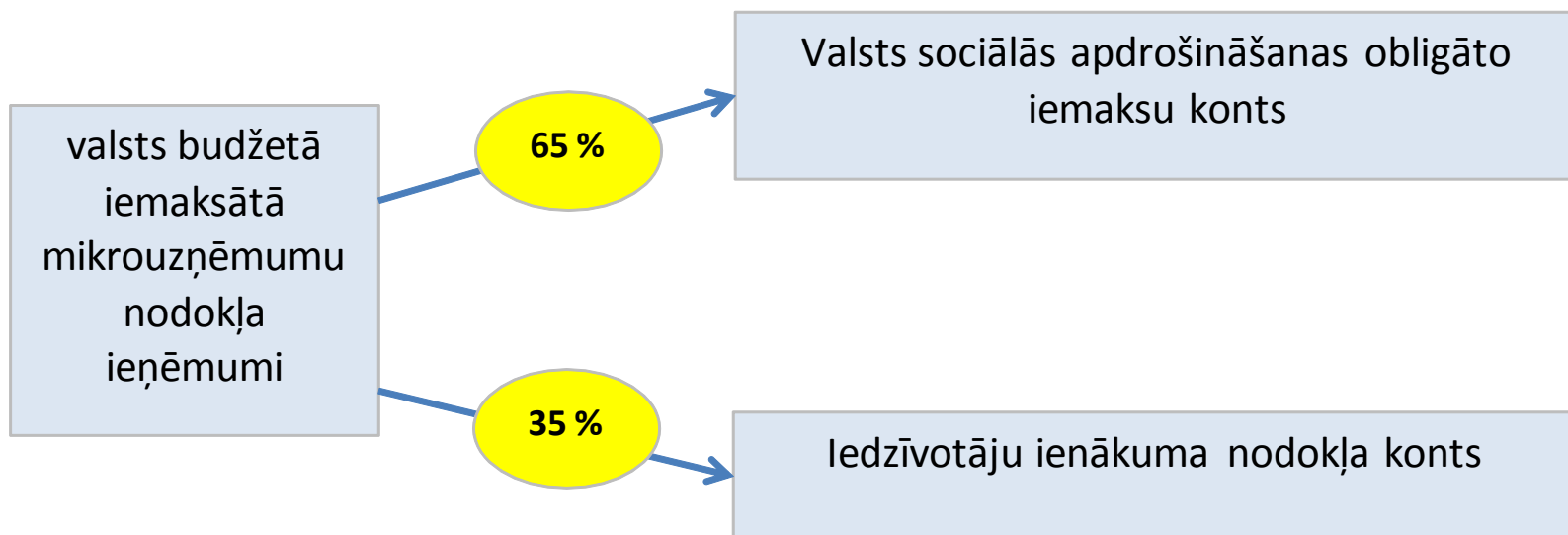
Mikrouzņēmumu nodokļa sadales kārtība

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja - **SIA, individuālā uzņēmuma vai zemnieka vai zvejnieka saimniecības, kas iepriekšējā taksācijas periodā no saimnieciskajā darbībā gūtā ienākuma maksāja uzņēmumu ienākuma nodokli**, - valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus

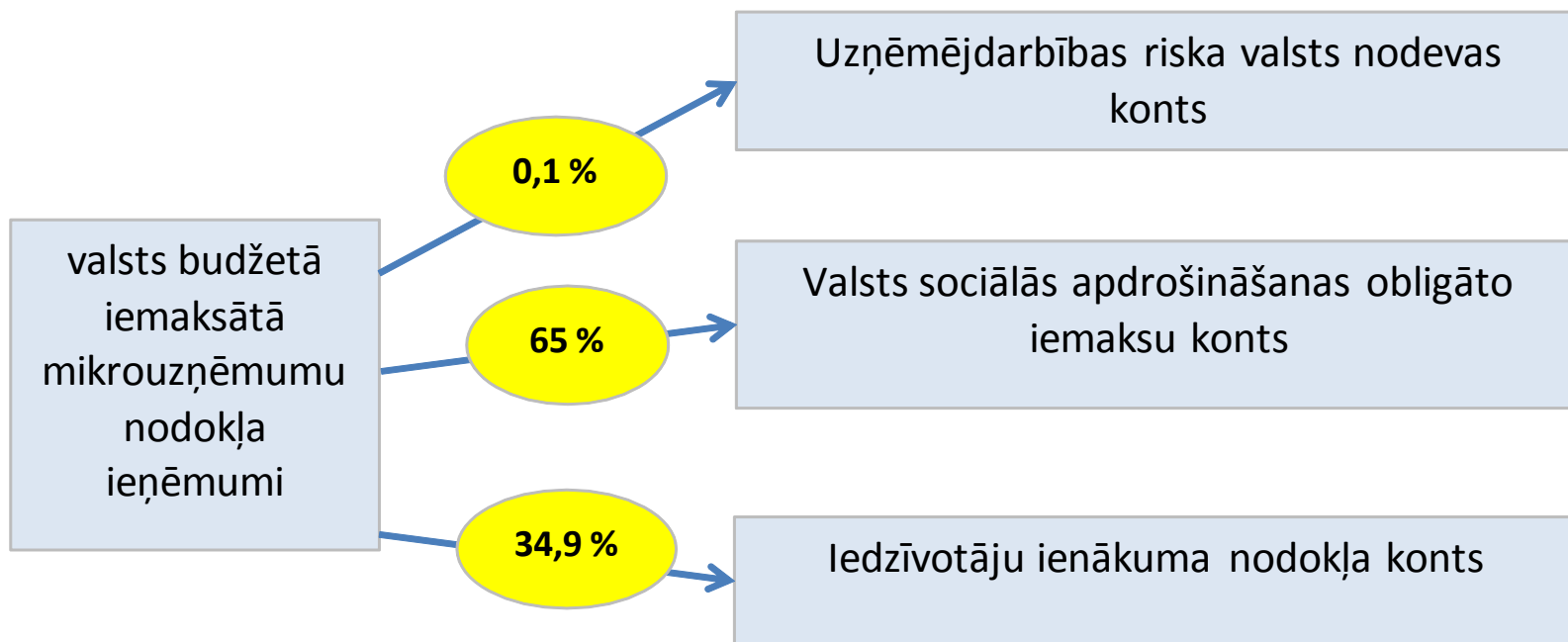
Valsts kase sadala šādi:

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja - **fiziskās personas** valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus Valsts kase sadala šādi:

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja - **individuālā komersanta, individuālā uzņēmuma vai zemnieka vai zvejnieka saimniecības, kuras īpašnieks iepriekšējā taksācijas periodā** no individuālā uzņēmuma, zemnieka vai zvejnieka saimniecības ienākuma **maksāja iedzīvotāju ienākuma nodokli**, - valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus Valsts kase sadala šādi:

Papildus informācija

Pieņemot Mikrouzņēmumu nodokļa likumu tika veikti grozījumi arī citos likumos:

- Grozījumi likumā "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" (*Latvijas Vēstnesī publicēts 2010.gada 19.augustā, <http://www.vestnesis.lv/>*)
- Grozījumi likumā "Par nodokļiem un nodevām" (*Latvijas Vēstnesī publicēts 2010.gada 19.augustā*)
- Grozījumi likumā "Par uzņēmumu ienākuma nodokli" (*Latvijas Vēstnesī publicēts 2010.gada 19.augustā*)
- Grozījumi likumā "Par valsts sociālo apdrošināšanu" (*Latvijas Vēstnesī publicēts 2010.gada 19.augustā*)
- Grozījumi likumā "Par apdrošināšanu bezdarba gadījumam" (Likumprojekts nav vēl pieņemts)